

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

УДК 331.45

Аліна Балакірєва
(Харків)

ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Розглянуто питання психологічної безпеки на робочому місці під час військового стану. Визначено важливість забезпечення психологічного благополуччя працівників у ситуаціях загрози терористичних актів та надзвичайних подій. Проаналізовано законодавство, яке регулює умови праці під час воєнного стану, акцентується увага на організації простору, освітленості, вентиляції та комфортних умов праці.

Ключові слова: психологічна безпека, робоче місце, військовий стан.

The issue of psychological safety at the workplace during martial law is considered. The importance of ensuring the psychological well-being of employees in terrorist acts threat situations and emergency events is determined. The legislation that regulates working conditions during martial law is analyzed, emphasizing the organization of space, lighting, ventilation and comfortable working conditions.

Key words: psychological safety, workplace, martial law.

Під час військового стану, коли загроза терористичних актів та надзвичайних ситуацій стає реальністю, психологічна безпека на робочому місці набуває надзвичайної важливості. Забезпечення безпеки та добробуту працівників є пріоритетним завданням, що вимагає комплексного підходу від керівництва. Функціонування підприємств в умовах воєнного стану вимагає перегляду та перебудови системи організації трудових відносин для забезпечення стабільності економіки, потреб громадян та війська, а також уникнення проблем кадрового голоду.

У період дії воєнного стану в Україні відмовились від застосування норм законодавства про працю, які стосуються умов нормального функціонування трудових відносин. Замість цього, застосовуються положення спеціального нормативно-правового акту [1], що набув чинності 24 березня 2022 р., який регулює трудові відносини в умовах воєнного стану. Цей акт встановлює специфічні умови праці, оплату праці, режим робочого часу, відпустки та інші питання, що враховують особливості воєнного стану і гарантують захист прав працівників. Він визначає особливості трудових відносин працівників усіх підприємств, установ та організацій в Україні, а також осіб, які працюють за трудовими договорами з фізичними особами [2]. Цей акт набуває чинності з моменту оголошення воєнного стану і мінімізує можливість виникнення трудових спорів, забезпечуючи захист прав працівників на працю та відпочинок.

У період воєнного стану, забезпечення психологічної безпеки на робочому місці стає однією з найважливіших проблем [3]. В умовах нестабільності та загрози їх життю, працівники можуть стикатися зі стресом, тривогою та почуттям незахищеності. Існує необхідність в прийнятті заходів, що забезпечать їхню безпеку та добробут.

Одним із ключових аспектів створення психологічно безпечного робочого середовища є організація простору, що сприяє спокою та знижує рівень стресу. Належна освітленість, вентиляція та комфортні умови праці грають важливу роль у підтримці психологічного благополуччя працівників.

Крім того, інформаційна підтримка має велике значення. Продуктивна комунікація та надання працівникам доступу до достовірної та зрозумілої інформації щодо поточної ситуації допомагають знизити тривогу та почуття незахищеності. Роз'яснення прав та

обов'язків працівників і регулярні оновлення стосовно заходів безпеки є необхідними для збереження їхньої психологічної стійкості.

Надання психологічної підтримки є ще одним важливим аспектом [4]. Пропонування консультацій та психологічних послуг, а також проведення тренінгів зі стресостійкості та методів саморегуляції допомагають працівникам ефективніше впоратися зі стресом та зміцнюють їхнє психологічне благополуччя.

Гнучкі робочі графіки та розподіл завдань є іншими важливими елементами. Дозволяючи працівникам адаптувати свій робочий графік та розподілити завдання таким чином, щоб не перевантажувати їх, створюється можливість для відпочинку та відновлення енергії.

Забезпечення соціального захисту також має велике значення. Надання доступу до медичної допомоги, страхових виплат та інших соціальних пільг сприяє збереженню фізичного та психологічного здоров'я працівників.

В цілому, заходи, спрямовані на забезпечення психологічної безпеки на робочому місці під час воєнного стану, мають на меті створення безпечного, підтримуючого та стабільного середовища, що сприяє збереженню фізичного та психологічного благополуччя працівників.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 01 липня 2022 р. № 2352-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>.

2. Трудові відносини в умовах воєнного стану / Освітній омбудсмен України. URL: <https://eo.gov.ua/trudovi-vidnosyny-v-umovakh-voiennoho-stanu/2022/03/25/>.

3. Що означає поняття «психологічна безпека» на робочому місці? / Північно-Східне міжрегіональне управління Державної служби з питань праці. URL: <https://pl.dsp.gov.ua/news/shcho-oznachaie-poniattia-psykholohichna-bezpeka-na-robochomu-mistsi/>.

4. Ефективні поради від емоційного вигорання під час війни. / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/efektivni-poradi-vid-emocijnogo-vigorannya-pid-chas-vijni>.

Науковий керівник: кандидат технічних наук, доцент Михайлова Є. О.